

Persbericht

Grenzeloos en vrij
Van Appel tot Van Gogh

2 juni tot en met 8 oktober 2023

Met de tentoonstelling *Grenzeloos en vrij. Van Appel tot Van Gogh* brengt het Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen 120 kunstwerken van bekende en minder bekende kunstenaars samen in verrassende combinaties. Aanleiding is de 75e verjaardag van de internationale Cobra-beweging (1948 – 1951). Dat jubileumjaar wordt door het museum gevierd met een speciaal tentoonstellingsprogramma waarvan *Grenzeloos en vrij* en *De andere Picasso. Terug naar de bron de hoogtepunten vormen*.

Karel Appel, *Vragende kinderen*, 1951, Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen c/o Pictoright 2023

Met een parade aan namen wordt in *Grenzeloos en vrij* de Cobra kunst in relatie tot (tussen) voorlopers, tijdgenoten en hedendaagse kunstenaars getoond. Door de kunstwerken naast of dichtbij elkaar te plaatsen ontstaan nieuwe dwarsverbanden en perspectieven op de

betekenis van Cobra kunst. Cobra kunstenaars zoals Appel, Constant, Alechinsky, Corneille, Jorn, Götz, Van der Gaag, worden samen getoond met voorlopers zoals Van Gogh, Picasso, Beckmann, Schwitters, Klee, Miró, Munch. Daarnaast zijn werken te zien van tijdgenoten zoals Pollock, Katzuo Shiraga, Dubuffet en Willem de Kooning en meer recente kunstenaars zoals Baselitz, A.R. Penck, Martha Jungwirth, Jean-Michel Basquiat, Tal R, Cecily Brown en Eva Räder.

Rode draad

De kunst van Cobra veroorzaakte opschudding en het provoceerde met wilde en rauwe beelden. Ondanks dat de Cobra-beweging officieel slechts 1000 dagen duurde (1948 -1951) zou het experimentele en provocatieve karakter nog naklinken in meerdere kunstuitingen van de afgelopen 75 jaar.

De tentoonstelling *Grenzeloos en vrij* beoogt geen historische terugblik of theoretische reflectie op Cobra te zijn. Zo'n 120 schilderijen, sculpturen, werken op papier, foto's en keramiek benadrukken het universele karakter van Cobra. Het uitgangspunt is om een samenstelling van werken te maken waarin bijvoorbeeld een schilderij van Appel wordt vergeleken met een schilderij van Picasso of een reliëf van Schwitters naast een reliëf van Brands wordt geplaatst. Op een andere plek kun je ervaren hoe de speelsheid van Klee en de sprookjesachtige vormen van Miró belangrijk zijn geweest voor schilders als Brands, Wolvecamp en Rooskens. De tentoonstelling geeft de kijker de vrijheid om verbanden te volgen of te ontdekken, of tot andere visies te komen.

Om de bezoekers te begeleiden in de veelheid van kunstuitingen zijn zes thema's gekozen: 'Invloeden' (kunstenaars die invloed hadden op Cobra), 'Maskers en volkskunst' (over de invloeden van kunst buiten Europa en Noord-Amerika en volkskunst), 'Natuur en mythen' (vooral belangrijk voor de Deense Cobra kunstenaars), 'Gebaar' (verwijzend naar de abstract-expressionistische Action Painting in Amerika en het Europese tachisme), 'het Kind' (over de invloed van de spontane ongekunstelde uitingen van het kind) en tenslotte 'Expressie', waar kunstwerken vanaf Van Gogh en het vroege Duitse expressionisme tot en met een jonge generatie kunstenaars worden getoond die in stijl of mentaliteit dicht bij Cobra staan.

Jean-Michel Basquiat, Zonder titel, 1982, Museum Boijmans Van Beuningen Rotterdam c/o Pictoright 2023

Vrouwen

Speciale aandacht is er in de tentoonstelling voor het werk van een groep vrouwelijke kunstenaars zoals Lotti van der Gaag, Ferdi, Jacqueline de Jong, Frieda Hunziker, Dora Tuynman tot Judit Reigl, Cecily Brown en Tanja Ritterbex. Met name voor hen die al in de jaren vijftig en zestig begonnen waren de mogelijkheden om hun werk te kunnen tonen nog gering. In een door mannelijke collega's gedomineerde kunstwereld was het niet gemakkelijk om door te breken of op gelijke voet te worden behandeld.

75 jaar Cobra

'We wilden helemaal opnieuw beginnen, net zoals een kind.' Met deze uitspraak verwoordde kunstenaar Karel Appel een van de belangrijkste uitgangspunten van de internationale Cobra-beweging (1948-1951). Na een tijd waarin elke expressie was onderdrukt en in de meeste steden de puinhopen van de Tweede Wereldoorlog nog moesten worden opgeruimd, werden vrijheid en vitaliteit kernbegrippen voor de Cobra kunstenaars.

Cobra was een internationale beweging van jonge, vooruitstrevende kunstenaars. In de jaren na de Tweede Wereldoorlog veroorzaakten zij een revolutie: een doorbraak in de moderne kunst en waarvan bepaalde aspecten nog steeds doorwerken in kunstopvattingen en kunstuitingen van nu. De beweging werd officieel opgericht op 8 november 1948 in Parijs. De naam Cobra is een samenstelling van: Copenhagen, Brussel en Amsterdam. De hoofdsteden waar de oprichters van deze kunstenaarsgroep vandaan kwamen. Jorn uit Denemarken, Dotremont en Noiret uit België, Appel, Corneille en Constant uit Nederland. Later sloten er meer kunstenaars aan en samen gooiden ze het roer helemaal om.

Gastconservator

De tentoonstelling *Grenzeloos en vrij* is samengesteld door gastconservator Maarten Bertheux. Hij heeft meerdere tentoonstellingen met Cobra kunstenaars gemaakt en is vertrouwd met de collectie van het Cobra Museum. Bertheux was voorheen als conservator verbonden aan het Museum Boijmans Van Beuningen en het Stedelijk Museum Amsterdam.

Rijk geïllustreerde catalogus

Bij de tentoonstelling *Grenzeloos en vrij* verschijnt een rijk geïllustreerde catalogus met bijdragen van kunstcritica en auteur Joke de Wolf, gastconservator Maarten Bertheux en oud-directeur Stedelijk Museum Amsterdam Rudi Fuchs. De catalogus wordt tweetalig (Nederlands en Engels) uitgegeven door Waanders Uitgevers. Het boek is voor €29,95 o.a. verkrijgbaar in de museumshop van het Cobra Museum.

Podcast, Cobra Pakt Uit!, avondopenstelling en meer

Podcast

Bij de tentoonstelling verschijnt een podcast waarin verschillende kunstliefhebbers waaronder Jeroen Krabbé anekdotisch vertellen over hun band met Cobra kunst.

Michael Varekamp

In de Cobra Pakt Uit!-weekenden (aan het einde van elke maand) staan er bijzondere activiteiten op het programma. Zo geeft jazzmuzikant Michael Varekamp een muzikale lezing, waarin ook de belangrijke rol die de jazzmuziek speelde in de Cobra beweging naar voren komt.

Avondopenstelling

Tijdens de zomermaanden van 8 juni t/m 6 oktober is het museum op donderdag en vrijdag extra lang geopend tot 20 uur. Ook het museumcafé met terras blijft tot die tijd open.

Met dank aan

Het jubileum programma is mede mogelijk gemaakt door onze partners en genereuze steungevers. We bedanken in het bijzonder de gemeente Amstelveen, VriendenLoterij, Trebbe, BPD, Rabobank Amstel & Vecht, Hizkia, Zabawas, KEIM, Dura Vermeer en de Cobra Business Club.

Tentoonstellingen 2023

Viering Cobra 75

Nu te zien:

Wij kussen de aarde

Deense moderne kunst 1934 – 1948

27 januari – 14 mei 2023

Je est un autre

Ernest Mancoba & Sonja Ferlov

27 januari – 14 mei 2023

Becoming Overtaci

27 januari – 14 mei 2023

Verwacht:

Grenzeloos en vrij

Van Appel tot Van Gogh
2 juni - 8 oktober 2023

De andere Picasso
Terug naar de bron
2 juni – 8 oktober 2023

Alle kinderen kunstenaar
2 juni - 8 oktober 2023

Tajiri 100
20 oktober - 7 januari 2024

Amstelveen Triënnale
20 oktober - 7 januari 2024

Anton Corbijn
MOØDe
22 dec 2023 - 12 mei 2024

Noot voor redactie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Elske Schreurs

e.schreurs@cobra-museum.nl | pers@cobra-museum.nl

+31 (0)6 41188963

www.cobra-museum.nl